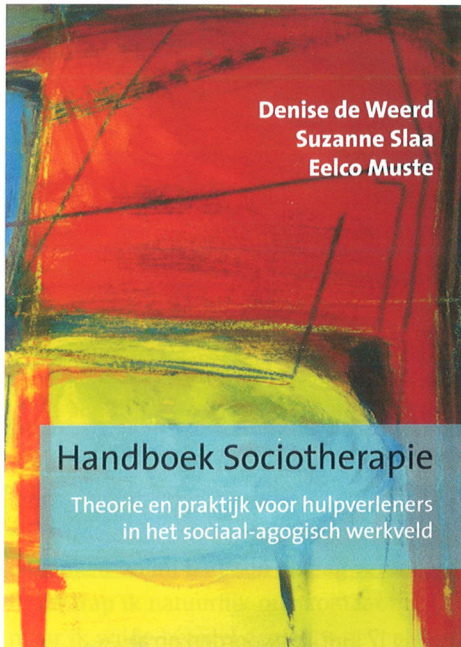

SOCIOTHERAPIE UIT DE DOEKEN GEDAAN

AUTEURS: Denise de Weerd, Suzanne Slaa en Eelco Muste

UITGEVER: SWP

PRIJS: € 37,50

PAGINA'S: 341

ISBN: 978 90 8850 273 6

Handboek sociotherapie

De inleiding tot dit boek opent met een uitspraak over sociotherapie uit 1952: 'Het is prachtig, het lukt goed, we zijn enthousiast, maar we zouden graag weten wat we doen.' Een vergelijkbare houding had ik wanneer er een vacature voor een sociotherapeut langskwam: vertrouwen in die beroepsgroep, maar erg vage notities bij wat het nu eigenlijk is. Bovendien is er vrijwel geen recente literatuur over te vinden. Als er dan eindelijk een publicatie over sociotherapie uitkomt, zijn de verwachtingen hooggespannen.

Sociotherapie wordt vooral in de geestelijke gezondheidszorg ingezet (bijvoorbeeld in tbs-klinieken) en deels in de gehandicaptensector en de jeugdzorg. Kern is dat groepen patiënten in een residentiële zorgomgeving samenleven en juist dat samenleven aangrijpingspunt wordt voor therapie. De leefomgeving wordt ingezet als therapeutisch milieu. Dat roept de vraag op of sociotherapie ook iets te bieden heeft in de ouderenzorg, in verpleeghuizen.

Het boek begint met een historisch overzicht van de sociotherapie en een schets van het werkterrein en de beroepshouding van de sociotherapeut. Essentieel daarin is natuurlijk het samenwerken in een multidisciplinair team, in residentiële settings zijn er altijd meerdere professionals met verschillende achtergronden actief aan de slag met dezelfde cliënten. Daarna volgen vijf hoofdstukken over evenveel interventies: de cognitieve en dialectische gedragstherapie, de schematherapie, het sociaal competentiemodel en de mentalization-based treatment. Ik

moet bekennen dat het mij met uitzondering van de gedragstherapie behoorlijk onbekend was. Deze hoofdstukken verhelpen die onbekendheid. Telkens wordt ook afgesloten met studieopdrachten en oefeningen, wat het boek goed bruikbaar maakt voor het onderwijs.

De auteurs sluiten hun publicatie af met een hoofdstuk over de keerzijde van het beroep zoals agressie, zelfmoord van cliënten en burn-out van de hulpverlener. Om niet al te somber af te sluiten komen in het laatste hoofdstuk cliënten en collega-professionals aan het woord over hun ervaringen met sociotherapie.

Dit boek verschijnt op een niet onbelangrijk moment. Jarenlang werkte sociotherapie in alle stilte, zonder een erg uitgesproken profiel. Nu dreigt het slachtoffer te worden van de beleidsontwikkelingen. Terwijl de hele sociale sector onder de nodige (besparings)druk de weg inslaat naar vermaatschappelijking en participatiesamenleving, zijn deze auteurs daar minder gelukkig over. Het verminderen van residentiële zorg betekent immers ook een krimp van hun werkterrein. De auteurs argumenteren dat residentiële opvang in combinatie met sociotherapie juist voor vele mensen essentieel onderdeel van hun herstelproces is.

De auteurs spraken met ruim vijftig sociotherapeuten over hun werk. In de hoofdstukken zijn delen van deze gesprekken als kaderteksten opgenomen, naast korte casussen. Dat geeft het geheel een aangenaam niveau van concreetheid.